

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 95 0 П 060680 20 Рев
Бања Лука, 01.6.2022. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Тање Бундало, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Даворке Делић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице М.К. из Т., заступана по М.Т. и Б. Ш., адвокатима из Т., против тужених К.К. из Т., заступан по Б.К., адвокату из Ч., те Л.И. д.о.о. Т., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог К.К. против пресуде Окружног суда у Требињу број 95 0 П 060680 20 Гж од 22.9.2020. године, на сједници одржаној 01.6.2022. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Требињу број 95 0 П 060680 19 П од 24.3.2020. године усвојен је евентуални тужбени захтјев и утврђено да је тужитељица сувласник са 1/2 дијела на четворособном стану површине 120 м² који се налази на трећем спрату ламеле број 5. у Улици ... у Т., што је тужени К.К. (даље: првотужени) дужан признати и тужитељици надокнадити трошкове поступка у износу од 6.248,02 КМ, док је примарни тужбени захтјев одбијен.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Требињу број 95 0 П 060680 20 Гж од 22.9.2020. године жалба тужитељице је одбачена као недозвољена, а жалба првотуженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена у дијелу којим је одлучено о евентуалном тужбеном захтјеву.

Благовременом ревизијом првотужени побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се евентуални тужбени захтјев одбије или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

У овој парници тужитељица, поред осталог, тражи да се утврди да је са првотуженим за вријеме трајања њихове брачне заједнице стекла стан у Т. и да њен удио у стицању ове имовине износи 1/2 дијела.

Нижестепени судови су током поступка утврдили слиједеће чињенично стање: да су тужитељица и првотужени закључили брак ...1994. године и да су у току трајања брака стекли пет кћери, од којих су сада двије пунољетне; да је њихов брак разведен ...2013. године; да је првотужени као купац 22.10.2009. године са туженим Л.И. д.о.о. Т. као продавцем закључио предуговор о купопродаји четворособног стана површине 120 м² у Т. за цијену у износу од 216.000,00 КМ, која је продавцу исплаћена у периоду од 2009.- 2013. године; да су тужитељица и првотужени са дјецом 2010. године ушли у посјед наведеног стана те да се првотужени након развода брака иселио из стана; да је тужитељица од 1994.-2004. године радила као медицинска сестра у Д.З. у Б., а да је од 2006. - 2012. године била директор предузећа Е.г. д.о.о. Т., чији је суоснивач био првотужени; да је првотужени од 2002. - 2018. године радио у ЗП Х.Н.Т.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су, поред осталог, закључили да је предметни стан стечен у току трајања брака тужитељице и првотуженог па да стога представља њихову брачну тековину са једнаким удјелима, слиједом чега су усвојили евентуални тужбени захтјев.

Одлука нижестепених судава је правилна.

За настанак заједничке имовине у смислу члана 270. став 5 Породичног закона („Службени гласник Републике Српске” број 54/02 до 63/14, даље: ПЗ), морају кумулативно да се остваре двије релевантне претпоставке и то: прва - да је ријеч о имовини стеченој током брачне заједнице те друга - да се ради о имовини насталој радом брачних супружника. Појам рада као претпоставке за стицање имовине не треба схватити у ужем смислу само као економску категорију која би полазила од непосредног резултата рада, него и тзв. посредни рад којим један брачни супружник помаже другом у обављању разних послова у домаћинству, чиме овоме омогућава да реално стиче приходе којима се, у правилу, најчешће долази до стицања имовине. Обје ове претпоставке су конститутивни елементи настанка заједничке имовине. То значи да у заједничку имовину супружника спада само имовина стечена у току трајања брака, која је прибављена из средстава остварених радом брачних супружника, приходима из те имовине као и из поклона трећих лица учињених брачним супружницима.

Није спорно да је предметни стан купљен у току трајања брака. Стога тај стан улази у заједничку имовину јер су оба брачна супружника учествовала у његовој набавци (обоје су радили и остваривали приближно једнака примања, а тужитељица је водила и послове домаћинства и бринула се о петоро заједничке дјеце, чиме је омогућила првотуженом да остварује повећану зараду у предузећу чији је суоснивач).

Чланом 272. став 1. ПЗ је прописано да сваком од брачних супружника припада по једна половина заједничке имовине, а првотужени није у смислу члана 273. истог закона доказао да је његов удио у стицању заједничке имовине већи од удјела тужитељице нити је доказао да се ради о његовој посебној имовини.

Неосновано првотужени у ревизији наводи да је спорни стан купљен новцем који је он посудио од рођака и кума те да стога исти представља његову посебну имовину. Он овакву тврдњу није доказао, без обзира што су те наводе потврдили свједоци (кум и рођак првотуженог), а нижестепени судови су дали

увјерљиве и логичне разлоге због којих изјавама тих свједока не поклањају вјеру. Разлог због којег ти судови не вјерују свједоцима није само што се ради о лицима веома блиским првотуженом већ што су њихови наводи у колизији са осталим provedеним доказима, а нарочито оним који се односе на начин и рокове исплате купопродајне цијене стана. Осим тога, наводи свједока су у колизији и са изјавом првотуженог коју је исти дао пред нотаром приликом закључења предговора о купопродаји спорног стана, а којом је потврдио да стан купује средствима која су заједничка имовина њега и његове тадашње супруге тј. тужитељице, слиједом чега је дао и сагласност да се, кад се за то стекну услови, тужитељица укњижи као сувласник стана са 1/2 дијела.

Међутим, чак и под претпоставком да је утврђено (а није) да је новац за куповину стана првотужени позајмио од трећих лица и да је дио тог дуга вратио, то не би било релевантно у овом спору јер у смислу одредбе члана 276. ПЗ, дуговања брачних супружника настала ради повећања заједничке имовине не утичу на повећање удјела брачног супружника који се задужио већ тај брачни супружник има право на накнаду дијела дуга који је сам исплатио након раскида заједнице живота. И према одредбама чл. 279. и 280. ПЗ, брачни супружник који измирује дугове према трећим лицима који су настали током трајања брачне заједнице ради увећања заједничке имовине, може само да истакне облигационо - правни захтјев према другом брачном супружнику за исплату дијела дуга који одговара величини удјела тог брачног супружника у заједничкој имовини, ако докаже да је након раскида заједнице живота исплатио и онај дио потраживања трећих лица из тог основа који терети сувласнички дио другог супружника.

Паушални су и неаргументовани приговори ревизије да су у поступку пред другостепеним судом почињене повреде одредаба парничног поступка из члана 209. став 1. у вези са чл. 8, 191. и 231. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске” број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП) јер се нижестепене пресуде темеље на правилној оцјени provedених доказа, а другостепени суд је дао одговор на све релевантне жалбене приговоре.

Стога је на основу одредбе члана 248. ЗПП ваљало одлучити као у изреци.

Предсједник вијећа
Тања Бундало

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић